

מס' נוהל: 012-2022	שם הנוהל: תכנית צוערים למחלקות לשירותים חברתיים	משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני: 23.11.2022	גורם אחראי: אגף בכיר רשויות המקומיות	
תאריך כניסה לתוקף: 23.11.2022	עמוד 1 מתוך 11	סוג הנוהל: חוזר מנכ"ל
תאריך עדכון אחרון: 23.11.2022		

חוזר מנכ"ל מספר 12-2022 בנושא "תכנית צוערים לרווחה" לחיזוק המחלקות לשירותים חברתיים והצמחת עתודה ניהולית

1. כללי

1.1 משרד הרווחה מקים תכנית צוערים למחלקות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות (להלן: "מחלקות"). התכנית תופעל כמיזם משותף עם עמותת שותפויות רוטשילד, במימון קרן וינברג, קרן גלייזר ומפעל הפיס, וכחלק מהתוכנית הלאומית 'עתודות לישראל' – תכנית אסטרטגית לבניית עתודות הון אנושי למגזר משרתי הציבור בישראל, על בסיס החלטת ממשלה 1653. התכנית מוקמת בהמשך לעבודת מטה נרחבת, אותה הוביל אגף הפרופסיה לעבודה סוציאלית במשרד ואשר במסגרתה גובשו המלצות שפורסמו בדצמבר 2021 בדו"ח "קידום מעמד העובדים הסוציאליים בישראל". בין ההמלצות המופיעות בדו"ח הנ"ל, נכללה ההמלצה: "לייצר הסללה של סטודנטים לעבודה במחלקות לשירותים חברתיים בתחום לימודיהם, באמצעות תמריצים לבוגרים (למשל מלגות) או עתודה מקצועית (דוגמת צוערים לשלטון המקומי, עתודות לישראל...". בהתאם להמלצה זו, ולאור צרכים נוספים אותם זיהה המשרד, הוגדרו לתכנית הצוערים מספר מטרות המשתלבות זו בזו:

- 1.1.1 חיזוק מעמדם המקצועי והציבורי של העבודה הסוציאלית והעובדים הסוציאליים בכלל, והמחלקות בפרט.
- 1.1.2 גיבוש עתודה ניהולית לטווח הארוך למחלקות.
- 1.1.3 סיוע למחלקות המתקשות באיוש תקנים על ידי יצירת זרם של עובדים סוציאליים איכותיים לתפקידי הליבה במחלקה.
- 1.1.4 שיפור תפקוד המחלקות תוך חיזוק נושאי רוחב כגון שירות, ניהול מבוסס נתונים ומידע, ניהול תקציב ותשתיות רוחב.

2. מבנה התכנית

2.1 שלב המיון -

מטרת ההליך היא מיון של כלל המועמדים לכדי קבוצה סופית של 25 המועמדים המתאימים ביותר. תהליך המיון יכלול מספר שלבים, לרבות ביצוע מטלות, מרכזי הערכה וראיונות. הצוערים שיבחרו לאחר הליך המיון, יתחייבו לעבודה במשרה מלאה במחלקה בה ישובצו לאורך תקופת ההכשרה; בנוסף יתחייבו לעבודה למשך תקופה נוספת לאחר סיום פרק ההכשרה והלימודים. צוערים אשר לא יעמדו במחויבותם ישלמו את עלויות ההכשרה באופן יחסי. מחויבויות אלו של הצוערים יעוגנו במסגרת הסכם שיחתם בין הצוער

מס' נוהל: 012-2022	שם הנוהל: תכנית צוערים למחלקות לשירותים חברתיים	משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני: 23.11.2022 תאריך כניסה: 23.11.2022	גורם אחראי: אגף בכיר רשויות המקומיות	
תאריך עדכון אחרון: 23.11.2022	עמוד 2 מתוך 11	סוג הנוהל: חוזר מנכ"ל

לעמותת שותפויות רוטשילד שתפעיל את התכנית והסכם שיחתם בין הצוער לרשות המקומית. שלב זה יתחיל במהלך חודש נובמבר 2022.

2.2 שלב השיבוץ –

לאורך תהליך המיון יתקיים תהליך חשיפה של המועמדים לספר התפקידים הפוטנציאליים במחלקות. המועמדים יבחרו את סדרי העדיפות שלהם להשמה. כחלק מתהליך המיון תתבצע הכרות הדדית והתאמה בין יכולות ורצונות הצוער לבין הצרכים במחלקות. הצוערים ישובצו בקבוצות של 2-4 בכל מחלקה.

2.3 שלב הכשרה מקדימה –

הכשרה אינטנסיבית של כחודשיים. מטרת ההכשרה המקדימה היא גיבוש קבוצת הצוערים ויצירת שפה משותפת ראשונית. במסגרת ההכשרה המקדימה, תיערך הכרות עם מערכת הרווחה, הרשויות המקומיות, משרד הרווחה וסוגיות משמעותיות בחברה הישראלית ובתחום העבודה הסוציאלית. ההכשרה תתקיים לאורך 5 ימי עבודה רצופים במהלך השבוע, חלקם בתנאי פנימייה. מלגות קיום יוענקו לכלל הצוערים עבור השתתפותם בשלב ההכשרה. שלב זה יתחיל במהלך חודש מאי 2023.

2.4 שלב ההשמה –

הצוערים יועסקו במחלקה במשרה מלאה (על חשבון תקני המחלקה במימון המשרד שאינם מאוישים) בתפקידי ליבה, שאינם בדרגת ניהול, ובדגש על עובד סוציאלי משפחה. שלב זה יתחיל בחודש יולי 2023. יובהר, כי אין מדובר בקליטה של צוערים במסלול של תכנית הצוערים לשלטון המקומי.

2.5 הכשרה בשנה א' –

במקביל לשלב ההשמה ועבודה במשרה מלאה במחלקה תחל תכנית ליווי והכשרה שוטפת של הצוערים. התכנית תתקיים במסגרת יום מלא אחת לשבוע; וכן 5 סמינרים אשר יתקיימו בתנאי פנימייה למשך מספר ימים מרוכזים לאורך השנה. את שלב ההכשרה ילווה מנחה קבוצתי לאורך כל הפעילות וידאג לפיתוח קבוצתי של הצוערים. המנחה גם ילווה באופן אישי כל צוער, יסייע לו בהתפתחות אישית, הצבת מטרות אישיות, צמיחה וטיפוח החוסן האישי וכו'. שלב זה צפוי יתחיל בחודש יולי 2023.

2.6 חניכה במחלקה בשנה א' –

בשנה זו יינתן דגש במחלקה על קליטה וליווי של הצוערים מצד חונך במחלקה (כגון: מנהל או מנהלת, מדר"צ, ראש מדור, מרכז נושא). הרשות המקומית תתחייב למנות חונך לצוערים ולאפשר לחונך עבודה נוספת למטרה זו. תשלום למלווה במחלקה יתבצע על ידי עמותת שותפויות רוטשילד וכנגד חשבונות.

2.7 לימודים לתואר שני בשנים ב' + ג' –

בשנים אלו תימשך ההשמה במשרה מלאה במחלקה לצד לימודים לתואר שני במימון מלא על חשבון התכנית בעזרת מפעל הפיס. הרשות תאפשר לצוער השתתפות ביום לימודים או הכשרה אחת לשבוע. לצד העבודה במחלקה ולימודים לתואר שני, תתקיים תכנית ליווי

מס' נוהל: 012-2022	שם הנוהל: תכנית צוערים למחלקות לשירותים חברתיים	משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני: 23.11.2022 תאריך כניסה: 23.11.2022	גורם אחראי: אגף בכיר רשויות המקומיות	
תאריך עדכון אחרון: 23.11.2022	עמוד 3 מתוך 11	סוג הנוהל: חוזר מנכ"ל

מצומצמת הכוללת בין 2-3 סמינרים בשנה, עד 10 ימי הכשרה ופעילויות נוספות כגון ימי גיבוש בין מחזוריים וימי עיון מקצועיים.

2.8 סיור לימודי לחוץ לארץ –

במהלך שנה ב' או ג' יתקיים סיור לימודי בחוץ לארץ. בסיור הלימודי יחשפו הצוערים למערכת רווחה אשר ניתן ללמוד ממנה על שיטות עבודה, דרכי טיפול וניהול ביחס למערכת הרווחה בישראל.

2.9 כניסה לרשת הבוגרים –

עם סיום פרק ההכשרה בוגרי התכנית יכנסו לרשת הבוגרים של המשרד ושל שותפויות רוטשילד. הרשת תנוהל על ידי רכז בוגרים. ברשת יתקיימו מפגשים תקופתיים, ימי עיון מקצועיים בנושאי תוכן שונים, עידוד ותמיכה ביוזמות מקומיות של הצוערים.

3. תנאי סף

3.1 על מחלקות המעוניינות להציע את מועמדותן לתכנית, לעמוד בתנאי הסף המפורטים להלן:

3.1.1 הרשות המקומית מדורגת באשכולות 1-7 במדד החברתי כלכלי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. לרשויות באשכול 8 ומעלה, שלהן מספר אזורים סטטיסטיים, תתאפשר הגשה עבור מחלקות הפועלות באזורים סטטיסטיים במדד החברתי כלכלי 1-5.

3.1.2 משרת מנהל המחלקה לשירותים חברתיים מאוישת ברצף במהלך 12 החודשים האחרונים.

3.1.3 קיימים לפחות שני תקנים קבועים של עובד סוציאלי שאינם בדרגת ניהול (כפי הגדרתם בנוהל משרד הפנים בדבר פטור ממכרז לעובדים סוציאליים), אשר מתקצבים על ידי המשרד ושאינם מאוישים.

3.1.4 הגשת טופס התחייבות הרשות בנספח א' וטופס מועמדות בנספח ב' בהתאם ללוחות הזמנים.

4. אמות מידה שיעמדו בפני המשרד בבחירת הרשויות

כל אחת מהבקשות שיעמדו בתנאי הסף, תנוקד בהתאם לאמות המידה כמפורט להלן:

4.1 דירוג אשכול חברתי כלכלי (15%):

הרשויות ינוקדו בהתאם לדירוג חברתי כלכלי (אפיון יחידות גאוגרפיות וסיווג לפי הרמה החברתית כלכלית העדכנית ביותר המפורסמת על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה), לפי מנגנון היפוך הספירות לאשכול: רשויות בעלות דירוג סוציו אקונומי 1 יקבלו ניקוד מלא (15), רשויות בעלות דירוג סוציו אקונומי 10 יקבלו 1.5 נקודות ובאופן יחסי ידורגו שאר הרשויות בהתאם.

מס' נוהל: 012-2022	שם הנוהל: תכנית צוערים למחלקות לשירותים חברתיים	משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני: 23.11.2022 תאריך כניסה: 23.11.2022	גורם אחראי: אגף בכיר רשויות המקומיות	
תאריך עדכון אחרון: 23.11.2022	עמוד 4 מתוך 11	סוג הנוהל: חוזר מנכ"ל

4.2 היקף איוש המשרות במחלקה (20%) :

אחוזי אי איוש מתוך סך התקנים המופיעים בפלט כוח האדם המשרדי (מתוך סך הרשויות שיגישו ייקבע אחוזי אי האיוש הגבוה ביותר אשר יקבל ניקוד מלא (20) ובהתאמה ידורגו שאר הרשויות).

4.3 סוג התקנים המוצעים לאיוש על ידי הצוערים, תוך מתן עדיפות לעו"ס משפחה (10%) :

100% מהמשרות המוצעות עובד סוציאלי משפחה – 10 נקודות ובהתאמה ידורגו יתר הרשויות.

4.4 חוות דעת מאת מנהל המחוז או מנהל הנפה בנוגע לסטטוס המחלקה וליכולתה לקלוט ולחנך צוערים באופן מיטבי (15%) :

4.4.1 5% : תפקוד המחלקה בהתאם לממצאי הבקורות בחמש השנים האחרונות, בדגש על אירועים חריגים והתמודדות עימם ; עמידה מקצועית בדרישות ובנהלי המשרד ; יכולת ביצוע תכניות וניצול תקציבי ; עמידה בכללי מינהל תקין ; יוזמה והפעלת תכניות באופן מקצועי ; העמדת חונך בעל ניסיון עבור הצוערים שייקלטו, ידע מקצועי של החונך, יכולות אישיות של החונך, רמת פניות של החונך.

4.4.2 5% : היותה של המחלקה נתונה במצב משברי.

4.4.3 2.5% : תמיכת הרשות במחלקת הרווחה, בדגש על העמדת תקציבים למחלקת הרווחה, פרסום מכרזי כח אדם, תשלום לעובדים בהתאם להנחיות המקצועיות, היענות לדרישות מקצועיות מצד המחוז.

4.4.4 2.5% : ניסיון בקליטת צוערים מתכניות של משרדי ממשלה אחרים.

4.5 היקף משרות הניהול במחלקה (מדר"צ, מרכז נושא, מנהל מזור) (10%) :

ללא משרות – 0 נקודות, משרה אחת – 5 נקודות, שתי משרות ומעלה 10 נקודות.

4.6 ייצוג נפתי (15%) :

כאשר הרשות המוצעת היא היחידה באותה נפה יוענקו 15 נקודות מלאות, כאשר הרשות היא מתוך שתי רשויות בנפה יוענקו 7 נקודות, למעלה משתי רשויות – 0 נקודות.

4.7 איכות ההצעה של הרשות לקליטת הצוערים (15%) :

בהתאם לפרמטרים שנמנו בטופס הגשת המועמדות (10%) וציון הריאיון שיתקיים לנציגי הרשות (5%).

5. הליך הטיפול בבקשות

5.1 לצורך בחינת הבקשות ודירוגן תכונס ועדת בחירה ייעודית אשר תורכב ממנהל אגף בכיר רשויות מקומיות או מי מטעמו, מנהל מחוז כנציג המחוזות או מי מטעמו, מנכ"ל עמותות שותפויות רוטשילד או מי מטעמו.

5.2 15 הרשויות שיקבלו את הניקוד הגבוה ביותר יכללו בספר התפקידים הפוטנציאליים לתכנית הצוערים.

5.3 ועדת הבחירה רשאית להכליל רשויות נוספות בספר התפקידים הפוטנציאליים במידה והתרשמה שתמהיל הרשויות שנבחר אינו מביא בחשבון ייצוג הולם מבחינת פריסה

מס' נוהל: 012-2022	שם הנוהל: תכנית צוערים למחלקות לשירותים חברתיים	משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני: 23.11.2022 תאריך כניסה: 23.11.2022	גורם אחראי: אגף בכיר רשויות המקומיות	
תאריך עדכון אחרון: 23.11.2022	עמוד 5 מתוך 11	סוג הנוהל: חוזר מנכ"ל

גאוגרפית, התאמה תרבותית ולשונית למגזרים בעלי מאפיינים ייחודיים, וכן את הביקוש מצד הצוערים שיירשמו לתהליך המיון. **תמהיל הרשויות הרצוי**: ייצוג לכלל מחוזות המשרד בהתאם למספר הרשויות במחוז ולהיקף אוכלוסייתם, תוך מתן ייצוג למגזרים בעלי מאפיינים תרבותיים, לשוניים או דתיים ייחודיים (כגון החברה הערבית, החרדית ומגזרים נוספים) בהתאם לגודלם בכלל האוכלוסייה, ותוך התחשבות בהרשמה של הצוערים ורשויות הביקוש מצדם. כמו כן רשאית הוועדה להכליל בספר התפקידים רשויות אשר קיבלו ניקוד ברבעון העליון בסעיף 4.4, ובלבד שהניקוד הכולל שלהן לא יפחת מ-50 נקודות.

5.4 לוחות זמנים:

5.4.1 30.11.2022 מפגש חשיפה בזום לרשויות בין השעות 09:15-10:45 בקישור הבא:

<https://us02web.zoom.us/j/83927413965>

Meeting ID: 839 2741 3965

5.4.2 12.12.2022 מועד אחרון להגשת ההצעה ומסמכי התחייבות לכתובת דואר

אלקטרוני: LocalSocialAffairs@molsa.gov.il

5.4.3 18-29.12.2022 ימי ראיון מרוכזים לרשויות

5.4.4 05.01.2023 הודעה לרשויות שיכללו בספר התפקידים הפוטנציאלים

5.4.5 מרץ 2023 הודעה לרשויות על שיבוץ צוערים

5.4.6 מאי 2023 תחילת התכנית – שלב ההכשרה המקדימה

5.4.7 01.07.2023 תחילת העסקה של הצוערים ברשויות.

6. ועדת היגוי

לתכנית תוקם ועדת היגוי אשר תתווה את פיתוח רכיבי התכנית, תייעץ למנהלי התכנית ותלווה לאורך מספר פעמים בשנה את התפתחותה. ועדת ההיגוי תורכב מנציגי המשרד והממשלה, נציג שותפויות רוטשילד, הגורמים הממנים, נציגי המחלקות לשירותים חברתיים, גורמים נוספים רלוונטיים ונציג או נציגי ציבור שיבחרו על ידי המשרד.

סיגל מורן
מנהלת כללית

מס' נוהל: 012-2022	שם הנוהל: תכנית צוערים למחלקות לשירותים חברתיים	משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני: 23.11.2022 תאריך כניסה: 23.11.2022	גורם אחראי: אגף בכיר רשויות המקומיות	
תאריך עדכון אחרון: 23.11.2022	עמוד 6 מתוך 11	סוג הנוהל: חוזר מנכ"ל

נספח א' – טופס התחייבות הרשות

אנו מצהירים בזאת כי:

1. במחלקה לשירותים חברתיים קיימים לפחות שני תקנים קבועים של עובד סוציאלי שאינם בדרגת ניהול, אשר מתקצבים על ידי המשרד ושאינם מאוישים. להלן פרטי תקנים אלו:

מספר צוות	מספר משרה	היקף משרה	תיאור משרה

2. אנו מתחייבים שלא לפעול לאיזוש תקנים אלו עד להודעה אחרת מטעם המשרד.
3. אנו מתחייבים לקלוט את הצוערים המשתתפים בתכנית בהתאם להחלטת המשרד, להעסיקם במשרה מלאה למשך 4 שנים לפחות כעובד סוציאלי במחלקה, לשלם לאורך תקופה זו את מלוא התנאים הנלווים שהמשרד מתקצב ובהתאם להסכם הקיבוצי ולשלם תנאים נוספים כפי שנהוגים ברשות.
4. אנחנו מתחייבים להעמיד תנאים פיסיים וחומריים נאותים לעבודת הצוערים: פינת עבודה מסודרת, מחשב, תקשורת וכיוצא בזה.
5. אנו מתחייבים לשחרר את הצוערים מעבודה במחלקה ליום עבודה מלא אחת לשבוע לצורך השתתפות בהכשרה ו/או בלימודים אקדמיים לאורך 3 שנות התכנית. כמו כן אנו מתחייבים לשחרר את הצוערים להשתתפות בימי הכשרה סמינרים וכל פעילות אחרת שתאושר על ידי הוועד המנהל של התכנית.
6. אנו מתחייבים לשמירת מספר אישורי יציאה לקורסים ו/או לימודים אקדמאיים של עובדים המחלקות לשירותים חברתיים לאורך שנות התכנית. מספר האישורים לא יפחת הממוצע בחמש השנים האחרונות בהתאם לטבלה הנ"ל:

שנה	מספר קורסים	מספר תארים
2018		
2019		
2020		
2021		
2022		
ממוצע		

מס' נוהל: 012-2022	שם הנוהל: תכנית צוערים למחלקות לשירותים חברתיים	משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני: 23.11.2022 תאריך כניסה: 23.11.2022	גורם אחראי: אגף בכיר רשויות המקומיות	
תאריך עדכון אחרון: 23.11.2022	עמוד 7 מתוך 11	סוג הנוהל: חוזר מנכ"ל

7. אנו מתחייבים לאפשר ל _____ (שם פרטי ושם משפחה) מספר תעודת זהות _____ אשר מועסק בתקן _____ (תיאור התפקיד) עבודה נוספת בשכר על מנת לחנוך את הצוערים במחלקה. כמו כן אנו מתחייבים לאפשר עבודה נוספת לעובד אחר במחלקה במידה ויעזוב העובד או העובדת במהלך התכנית.
8. אנחנו מתחייבים להשתתפות חובה של הממונה הישיר ו/או מנהל המחלקה לשירותים חברתיים ו/או החונך לפי דרישת המשרד בכנס ואירועים המיועדים למנהלי מחלקות ו/או ממוניים ו/או חונכים.
9. הממונה הישיר יתחייב לקיים קשר שוטף עם מלווה ההשמה מטעם התכנית ככל שיידרש ולפחות פעמיים בשנה. כמו כן, יתחייב להשתתף בפעילות מאורגנת, חד יומית, פעמיים בשנה.

ראש הרשות מנכ"ל הרשות גזבר הרשות סמנכ"ל משאבי אנוש מנהל המחלקה

מס' נוהל: 012-2022	שם הנוהל: תכנית צוערים למחלקות לשירותים חברתיים	משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני: 23.11.2022 תאריך כניסה: 23.11.2022	גורם אחראי: אגף בכיר רשויות המקומיות	
תאריך עדכון אחרון: 23.11.2022	עמוד 9 מתוך 11	סוג הנוהל: חוזר מנכ"ל

5. תהליך הקליטה והחניכה:

6. תהליכי שינוי שמנהל המחלקה מעוניין לקדם תוך מעורבות או הובלה של הצוערים:

7. רקע על החונך – ניסיון קודם לפני העבודה במחלקה, ותק וניסיון במחלקה, השכלה וקורסים רלוונטיים:

מסי' נוהל: 012-2022	שם הנוהל: תכנית צוערים למחלקות לשירותים חברתיים	משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני: 23.11.2022 תאריך כניסה: 23.11.2022	גורם אחראי: אגף בכיר רשויות המקומיות	
תאריך עדכון אחרון: 23.11.2022	עמוד 11 מתוך 11	סוג הנוהל: חוזר מנכ"ל

10. אנא סמנו לפחות 3 מועדים אפשריים לשיבוץ ליום ראיון על ידי מנהל המחלקה ומנכ"ל הרשות (הפגישות יתקיימו ככל הנראה בירושלים או תל אביב):

תאריך	שעה	אפשרי
18.12.2022	09:00-12:00	
18.12.2022	12:00-15:00	
18.12.2022	15:00-17:00	
21.12.2022	12:00-15:00	
21.12.2022	15:00-17:00	
22.12.2022	09:00-12:00	
22.12.2022	12:00-15:00	
22.12.2022	15:00-17:00	
25.12.2022	09:00-12:00	
25.12.2022	12:00-15:00	
25.12.2022	15:00-17:00	
26.12.2022	09:00-12:00	
26.12.2022	12:00-15:00	
26.12.2022	15:00-17:00	
27.12.2022	09:00-12:00	
27.12.2022	12:00-15:00	
27.12.2022	15:00-17:00	
28.12.2022	09:00-12:00	
28.12.2022	12:00-15:00	
28.12.2022	15:00-17:00	
29.12.2022	09:00-12:00	
29.12.2022	12:00-15:00	
29.12.2022	15:00-17:00	